

Una concentració juvenil a la plaça de bous de València, durant els anys de la transició.

La cultura llibertària juvenil acabà esvaint-se a poc a poc, igual com va passar amb tot el moviment anarquista.

Després de diverses dècades de lluita clandestina sota la dictadura franquista, la CNT comença la seua fase de reconstrucció. Al setembre de 1976 celebra a Madrid un ple nacional de regionals, on s'elegeix el secretariat permanent i es nomena Juan Gómez Casas com a secretari general.

Legalitzada la CNT el 7 de maig de 1977, segueix la seua fase de consolidació i d'expansió. A partir d'aquest

precís moment, el creixement d'afiliació i d'activitat sindical seria una constant. El primer míting després de la Guerra Civil es produeix a la plaça de bous de San Sebastián de los Reyes (Madrid, març de 1977). Poc després actes com el míting de Montjuïc i les Jornades Llibertàries de Barcelona (juliol de 1977) i el míting de la plaça de bous de València (maig de 1977), esdevingueren mostres del renaixement de l'anarquisme en Espanya.

Consultant la rica documentació generada pel moviment llibertari (ateneus, sindicats, grups ecologistes, anarquistes organitzats...) durant la transició al País Valencià, sorprèn la gran quantitat de publicacions, butlletins i revistes que circulaven en tot aquest període. Cada sindicat, ja fóra a nivell local, comarcal, regional i fins i tot de sector o d'empresa, tenia el seu òrgan d'expressió. Naturalment, les JJLL (Joventuts Llibertàries) i la FAI (Federació Anarquista Ibèrica) no foren una

La il·lusió interrompuda

**Només morir la dictadura, la cultura llibertària
va arribar a un important segment de la població
juvenil del País Valencià.**

excepció i també tenien les seues pròpies publicacions. Tot plegat mostra que, malgrat la conflictivitat del moment, la cultura llibertària era una pràctica quotidiana entre els joves, que tenien una gran necessitat d'expressar les seues inquietuds i ànsies de llibertat.

Els temes analitzats en les seues pàgines eren molt diversos, ja que no solament interessaven les qüestions socials i sindicals i la difusió del pensament llibertari. A més a més, s'opinava i s'informava sobre ecologia i medi ambient, sexualitat i salut, presons i repressió, literatura, urbanisme, educació, feminisme, antimilitarisme, la revolució espanyola i moltes qüestions més.

Una altra evidència del ressorgiment de les idees i pràctiques llibertàries entre els joves es donà amb l'aparició dels ateneus llibertaris, llocs de trobada, convivència i discussió als barris, i on comencen a practicar-se formes d'autogestió, suport mutu i solidaritat entre els seus membres.

La força del moviment llibertari en aquest moment estigué en el fet que molta gent s'acostara a la CNT i als col·lectius llibertaris, ja que cap altra organització era capaç d'oferir una alternativa d'alliberament efectiva.

Però malgrat tot durant aquest període de la transició la Confederació també va trobar-se enmig d'una difícil posició. Segons Víctor Alba, la CNT "constitueix un problema per a les altres centrals sindicals, per al Govern i per a la patronal, però té el seu propi problema que, si no el resol, pot deixar el camp lliure al pacte social". Aquest conflicte consistia en l'enfrontament entre els dos corrents més importants integrats i presents en la CNT: anarcosindicalistes i àcrates.

Encara que la CNT tingué un paper hegemònic dins del moviment llibertari, no s'ha d'oblidar que les altres branques, la juvenil (les JJLL), però sobretot l'específica, la FAI, mantingué amb ella un duel per fer valdre els seus criteris en la Confederació.

A començament de 1978 el Govern va responsabilitzar sectors de la CNT de l'incendi de la barcelonina sala Scala, en un intent de l'estat per criminalitzar

El segrest d'un patrimoni

La CNT va arribar a comptar amb un patrimoni considerable en béns immobles, per tot arreu de l'estat espanyol. Un gran nombre d'aquests béns (cases del poble, seus de sindicats, ateneus, periòdics, editorials, biblioteques, cooperatives, etc.) estaven en possessió dels corresponents títols de propietat, molts d'ells amb una forma d'escriptura notarial i amb les adequades anotacions legals del registre de la propietat. Tot açò ens dóna, sense cap mena de dubte, la titularitat legal i inqüestionable dels susdits béns, als quals mai no hem renunciat ni pensem fer-ho.

Acabada la Guerra Civil (o suspesa, perquè fórem derrotats però no vençuts), ens foren arrabassats tots aquests béns. L'arbitrària llei de 23 de setembre de 1939 anomenada de "Bienes de sindicatos del Frente Popular" va crear la "Comisión calificadora de bienes sindicales marxistas" en la qual, paradoxalment, va estar immersa la CNT. A continuació es registra el domini de l'esmentat patrimoni a nom de la Delegación Nacional de Sindicatos de la Falange Española Tradicionalista y de las JONS, tot passant, per la llei sindical de 17 de febrer de 1971, a formar part més tard del patrimoni de la CNS (Central Nacional Sindicalista).

Després de l'anhelada mort del tirà Franco i del pacte de silenci/amnèsia que encara ens oprimeix a contracor, algunes (poques) organitzacions varen tenir la gosadia d'exigir allò que els va ser arrabassat per la força. El resultat d'aquesta demanda va significar acabar als carabossos policials acompanyats de les escriptures de propietat que exhibien en ser acusats de "violació de domicili".

Però mitjançant allò que en bona dialèctica confederal podem qualificar d'acció directa, ens va ser possible recuperar, a dreta llei, alguns locals nostres al País Valencià, com els d'Utiel o la Canal de Navarrés.

La CNT no va deixar de maldar en la demanda justificada dels seus drets. A l'octubre del 1980 va eixigir a l'estat la devolució del patrimoni tot detallant els béns dels quals es disposava d'escriptura o de títol de propietat legal. Passaren els anys i mai no ens van contestar.

Cal recordar les paraules de l'aleshores secretari general de la CNT, Enric Marcos, tot referint-se al patrimoni sindical que ens furtaren: "Si algú s'ha d'asseure al banc dels acusats és l'estat pels delictes d'apropiació indeguda i de malversació de fons."

Frederic Sanfèlix

*Secretari de jurídica del comitè regional de la CNT del País Valencià
l'any 1978*

la CNT. Aquest panorama, amb l'afegit de la polarització ideològica dels diversos grups de l'organització davant les eleccions sindicals del 1978, va caracteritzar els dies previs al cinquè congrés de la CNT (desembre de 1979), on es produiria la divisió i el trencament de l'organització confederal en dues d'independents: la CNT i la CNT-AIT, situació que es manté actualment entre la CNT i la CGT (Confederació General del Treball).

Rafael Maestre

Fundació Salvador Seguí - València